

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 17 Ekim 2022 tarihli Beşinci Birleşiminde Oybirliğiyle kabul olunan "Özel Gereksinimli Bireylerin Eğitimi Yasası" Anayasanın 94'üncü maddesinin (1)'inci fıkrası gereğince Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilan olunur.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN EĞİTİMİ YASASI

İÇDÜZENİ

Madde 1. Kısa İsim

BİRİNCİ KISIM Genel Kurallar

Madde 2. Tefsir

Madde 3. Amaç

Madde 4. Kapsam

İKİNCİ KISIM Eğitim Hakkı ve Özel Eğitim İlkeleri

Madde 5. Eğitim ve Öğretim Hakkı

Madde 6. Özel Eğitim İlkeleri

ÜÇÜNCÜ KISIM

Özel Eğitim Talebi, Erken Tanı, Değerlendirme, Yönlendirme, Yerleştirme ve İzleme

Madde 7. Erken Tanılama ve Müdahale

Madde 8. Özel Eğitim Talebi

Madde 9. Eğitsel Değerlendirme ve Yönlendirme

Madde 10. Yerleştirmeye İlişkin Kurallar

Madde 11. Yerleştirmeye İlişkin İtiraz

Madde 12. İzleme

DÖRDÜNCÜ KISIM

Eğitim Tür ve Kademelerindeki Özel Eğitim Hizmetleri

Madde 13. Aile Eğitimi ve Aile Katılımı

Madde 14. Erken Çocukluk Döneminde Özel Eğitim Hizmetleri

Madde 15. Okul Öncesi Döneminde Özel Eğitim Hizmetleri

Madde 16. İlköğretimde Özel Eğitim Hizmetleri

Madde 17. Ortaöğretimde Özel Eğitim Hizmetleri

Madde 18. Yüksek Öğretimde Özel Eğitim Hizmetleri

Madde 19. Yaygın Eğitimde Özel Eğitim Hizmetleri

Madde 20. Özel Yetenekli, Üstün Zekâlı Bireyler ve Eğitimi

BEŞİNCİ KISIM
Eğitim Ortamları ve Eğitim Programları

- Madde 21. Eğitim Ortamları
Madde 22. Kaynaştırma/ Bütünleştirme Uygulamaları Yoluyla Eğitim
Madde 23. Kaynak Oda (Destek Eğitim Odası)'na İlişkin Kurallar
Madde 24. Evde Uygulanacak Özel Eğitim Hizmetlerine İlişkin Kurallar
Madde 25. Sağlık Kuruluşlarında Uygulanacak Yatarak Tedavi Gören Bireyler İçin Sağlanan Eğitime İlişkin Kurallar
Madde 26. Eğitim Programlarına İlişkin Kurallar
Madde 27. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP)
Madde 28. Özel Gerekli Bireylerin Başarılarının Değerlendirilmesi
Madde 29. Personel ve Özel Eğitim Araçları

ALTINCI KISIM
Denetleme ve Değerlendirme

- Madde 30. Denetleme ve Değerlendirme
Madde 31. Kurulun Oluşumu
Madde 32. Kurulun Görev, Yetki ve Sorumlulukları
Madde 33. Kurulun Çalışma Usul ve Esasları

YEDİNCİ KISIM
Çeşitli ve Son Kurallar

- Madde 34. Yürütme
Madde 35. Yürürlüğe Giriş

Sayı : 24/2022

ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYLERİN EĞİTİMİ YASASI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Özel Gereksinimli Bireylerin Eğitimi Yasası olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

Tefsir

2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:

“Bakanlık”, Eğitim İşleriyle Görevli Bakanlığı anlatır.

“Bireyselleştirilmiş Aile Hizmet Planı (BAHP)”, erken çocukluk döneminde özel gereksinimli veya risk altındaki çocukların fiziksel, bilişsel, dil ve konuşma, psikososyal gelişim ve öz bakım alanlarında eğitim gereksinimlerinin karşılanması amacıyla çocuk ve aileye hizmet eden planı anlatır.

“Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP)”, bireyselleştirilmiş eğitim programı, özel eğitime gereksinimli bireylerin gelişim özellikleri, eğitim performansları ve gereksinimleri doğrultusunda hedeflenen amaçlara yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programını anlatır.

“Destek Eğitim Hizmetleri”, özel gereksinimli bireylerin tıbbi ve eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda belirlenen eğitim ihtiyaçları doğrultusunda kendilerine, ailelerine, öğretmenlerine ve okul personeline, uzman personel, araç-gereç, eğitim ve danışmanlık hizmetleri sağlamayı anlatır.

“Eğitsel Değerlendirme”, özel gereksinimi olan bireylerin güçlü ve zayıf yönleri ile bireysel özelliklerini, ilgilerini belirlemek amacıyla eğitim alanlarında yapılan değerlendirme sürecini anlatır.

“En Az Kısıtlayıcı Ortam”, özel gereksinimli bireyin toplumla bütünleşmesini sağlamaya yönelik sosyal, öz bakım, dil ve iletişim alanlarındaki davranışlar ile düzeyine uygun akademik ve mesleki bilgi ve becerileri kazandırmak amacıyla destek eğitim hizmetlerinin de verildiği ve mümkün olduğunca özel gereksinimli olmayan akranlarıyla bir arada olmasını sağlayan en uygun genel eğitim okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve mesleki teknik öğretim okul ortamını anlatır.

“Kaynaştırma /Bütünleştirme”, özel gereksinimi olan bireylerin eğitimlerini sınıf içi destek, özel eğitim danışmanlığı, kaynak oda (destek eğitim odası), destek eğitim hizmetleri ve ilgili diğer hizmetler de sağlanarak özel gereksinimi olmayan akranlarıyla karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını sağlamak ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmek için geliştirilmiş eğitim ortamlarını anlatır.

“Kaynak Oda (Destek Eğitim Odası)”, bu Yasanın 23’üncü maddesi kuralları uyarınca öngörülen oda veya odaları anlatır.

“Kurul”, Özel Eğitim Hizmetleri Kurulunu anlatır.

“Okul”, özel gereksinimi olan bireylere hizmet veren, özel olarak yetiştirilmiş personelin bulunduğu, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemlerinin uygulandığı, Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki resmi, genel ve özel eğitim okullarını anlatır.

25/1985

“Özel Ders Öğretmeni”, Öğretmenler Yasasında belirtilen görevleri yerine getiren öğretmeni anlatır.

33/1985

11/1986

32/1987

14/1988

34/1988

14/1989

3/1990

52/1990

13/1991

61/1991

12/1992

50/1992

5/1993

11/1994

44/1994

3/1995

19/1995

60/1995

14/1996

17/1997

2/1998

15/1998

4/1999

20/1999

49/1999

65/1999

16/2000

20/2000

11/2001

24/2001

32/2001

22/2002

4/2003

64/2003

31/2004

36/2004

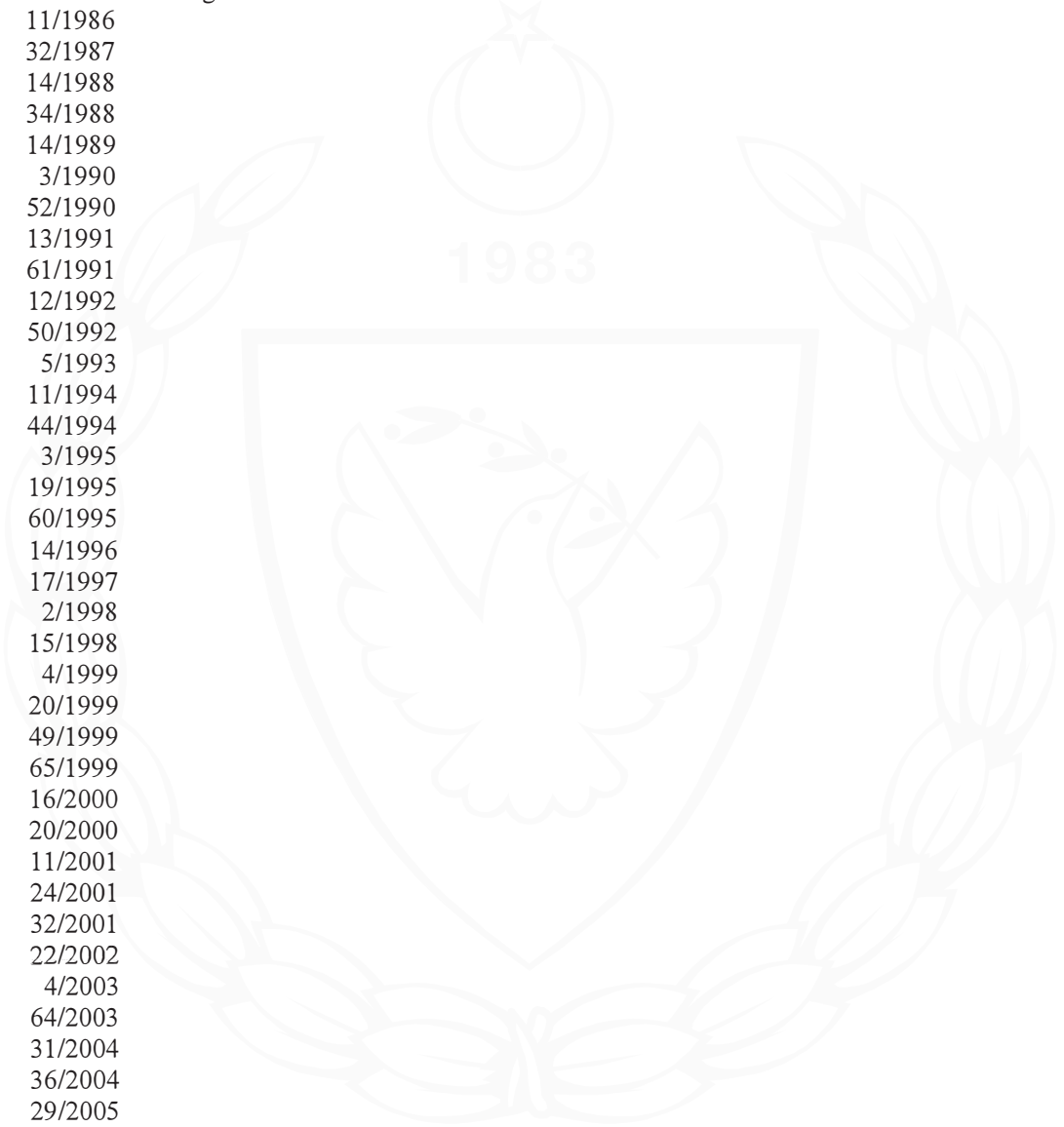
29/2005

60/2005

45/2006

60/2006

33/2007

56/2007
6/2008
33/2008
38/2008
71/2009
49/2011
31/2013
8/2015
47/2015
49/2017
34/2019
12/2022

“Özel Eğitim”, özel gereksinimli bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların farklılık ve özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi anlatır.

“Özel Eğitim Öğretmeni”, Öğretmenler Yasasında kendisine verilen görevleri yerine getiren öğretmeni anlatır.

“Özel Gereksinimli Birey”, çeşitli nedenlerle, bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi anlatır.

“Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Şubesi (PDRAS)”, Eğitim Ortak Hizmetler Dairesi altında düzenlenmiş olan Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Amirliğini anlatır.

“Rehber Öğretmen”, Öğretmenler Yasasında kendisine verilen görevleri yerine getiren öğretmeni anlatır.

“Üst Öğrenim”, halen takip etmekte olduğu öğrenim programının bir üst kademesindeki öğrenim programını anlatır.

“Özel Yetenek”, bir veya daha fazla alanda olağanüstü potansiyele sahip olan ya da bu alanların en az birinde olağanüstü performansı olan bireyi anlatır.

“Üstün Zekâ”, zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi veya özel akademik alanlarda yaşlılarına göre yüksek düzeyde performans gösterdiği uzmanlar tarafından belirlenen bireyi anlatır.

Amaç

3. Bu Yasanın amacı, özel gereksinimli bireylerin Kıbrıs Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda, eğitim görme haklarından yararlanabilmelerini sağlamaya yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

4. Bu Yasa, özel gereksinimli bireyleri, ailelerini ve onlara doğrudan veya dolaylı olarak sunulacak eğitim ve öğretim hizmetleri ile bu hizmetleri yürütecek okulların ve/veya kurumların çalışmalarını ve uygulanacak ilke ve programları kapsar.

İKİNCİ KISIM

Eğitim Hakkı ve Özel Eğitim İlkeleri

Eğitim ve Öğretim Hakkı	5. (1) Özel eğitim genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olup, özel gereksinimli bireylerin eğitim alma hakları hiçbir gerekçeyle engellenemez.
(2) Özel gereksinimli bireylere, bireysel farklılıkları dikkate alınarak, öncelikle akranlarıyla birlikte en az kısıtlayıcı ortamlarda, yeterlilikleri ve becerileri doğrultusunda genel ve/veya özel eğitim okullarında eğitim imkânı sağlanır.
Özel Eğitim İlkeleri	6. Kıbrıs Türk Milli Eğitimini düzenleyen genel esaslar doğrultusunda özel eğitimle ilgili temel ilkeler şunlardır:
(1) Atatürk ilke ve devrimleri ve Atatürk Milliyetçiliği ile belirlenen doğrultuda sosyal ve kültürel bütünleşme sağlanır.
(2) Özel eğitim gereksinimi olan her öğrenciye ilgi ve yeteneklerini azami derecede geliştirme fırsatı ve olanağı verilir.
(3) Öğrencilerin, kendilerine ve topluma yararlı yurttaşlar olarak yetiştirilmesi için, gerektiğinde mesleki rehabilitasyonları sağlanır.
(4) Özel gereksinimli bireylerin eğitimine, özel eğitim ihtiyacı tanılandığı andan itibaren başlanır.
(5) Özel gereksinimli bireylerin, eğitsel performansları dikkate alınarak, amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak özel gereksinimli olmayan akranları ile birlikte eğitilmelerine öncelik verilir.
(6) Özel gereksinimli bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde çalışılır.
(7) Özel gereksinimli bireyler için kamu ve özel okullar Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) geliştirilir ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanır.
(8) Özel eğitim, genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Her özel gereksinimli birey, ihtiyacına göre eğitimde sağlanan tüm haklardan yararlanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Özel Eğitim Talebi, Erken Tanı, Değerlendirme, Yönlendirme, Yerleştirme ve İzleme

Erken Tanılama ve Müdahale	7. Riskli gebelik ve doğum sonrası gelişimsel risk altında olan veya özel gereksinimli birey olduğuna ilişkin kesin tanı almış bebeklerin istatistikleri Sağlık Bakanlığı tarafından tutulur ve Bakanlık tarafından Sağlık Bakanlığından talep edilir. İstatistiki bilgilere göre hizmet düzenlemeleri Bakanlıkça planlanır.
Özel Eğitim Talebi	8. Özel eğitim talebi, öğrenciler için okulları tarafından okulunun bağlı olduğu daireye, öğrenci olmayan bireyler için de velileri ve/veya bakmakla yükümlü olan kurum tarafından Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Şubesine (PDRAS) başvurmak suretiyle yapılır.

Eğitsel
Değerlendirme
ve Yönlendirme

9. (1) (A) Eğitsel değerlendirme, eğitsel amaçla bireyin tüm gelişim alanındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ile eğitim gereksinimleri belirlenerek o birey için en az kısıtlayıcı olacak eğitim ortamına ve özel eğitim hizmetine karar verilmesidir.
- (B) Yönlendirme, özel gereksinimli bireyin eğitsel değerlendirme sonucuna göre öncelikle en az kısıtlayıcı eğitim ortamına yerleştirme olacak şekilde eğitsel değerlendirme raporu hazırlama sürecidir.
- (2) (A) Bireyin eğitsel değerlendirme ve yönlendirmesi, Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Şubesi (PDRAŞ) tarafından nesnel, uluslararası standartlara uygun testler ve bireyin özelliklerine uygun ölçme araçlarıyla yapılır. Değerlendirmede, bireyin bilişsel, fiziksel, ruhsal, duyuşsal, sosyal gelişim özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri, eğitim performansı, gereksinimi, eğitim hizmetlerinden yararlanma süresi ve bireysel gelişim raporu ve varsa Sağlık Kurul Raporu da dikkate alınır.
- (B) Yukarıdaki (A) bendi uyarınca hazırlanan rapor özel gereksinimli bireyin eğitim gördüğü okulun bağlı olduğu daireye gönderilir.
- (3) Eğitsel değerlendirme ve yönlendirmede, eğitimin her tür ve kademesindeki geçişler ile bireylerin eğitim performansı ve eğitim ihtiyaçları dikkate alınır ve velinin ve/veya bakmakla yükümlü olan kurumun ve/veya okulun talebi üzerine gerektiğinde tekrarlanır.
- (4) Bireyin eğitsel değerlendirme ve yönlendirmesine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

Yerleştirmeye
İlişkin Kurallar

10. (1) Özel gereksinimli bireyin okulunun bağlı olduğu daire, Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Şubesi (PDRAŞ) tarafından yapılan eğitsel değerlendirmesi doğrultusunda, ilgili dairede görevli özel eğitim uzmanı ve değerlendirmeyi yapan uzman önerisi ile bireyin, en az kısıtlayıcı eğitim ortamına yerleştirilmesine ve/veya özel eğitim okullarından faydalanmasına karar verir.
- (2) Bireylerin uygun eğitim ortamına yerleştirilmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:
- (A) Eğitsel değerlendirilmesi yapılmış özel gereksinimli bireyin, her tür ve kademedeki en az kısıtlayıcı eğitim ortamına ve/veya okullara kaydının, yıllık çalışma takviminde belirlenen süreye bakılmaksızın yapılması.

(B) Bireylerin yetersizlik türü ve derecesi, tüm gelişim ve akademik disiplin alanlarındaki performansı, eğitim ihtiyaçları ile ilgi ve istekleri doğrultusunda ailenin de görüşü alınarak ikamet adresine göre mümkün olan en yakın okula yerleştirilmesi yapılır.

- (3) Eğitimin her aşamasında, bireyin gelişimi ve eğitim performansı doğrultusunda gerekli görüldüğü hallerde, durumuna uygun yeni bir okula yerleştirme kararı alınabilir.
- (4) Özel eğitim değerlendirme raporu doğrultusunda özel gereksinimli bireyin devam ettiği okulun bağlı olduğu daire özel gereksinimli bireyi okullardaki genel eğitim sınıfına, kaynak oda (destek odası) desteği ile genel eğitim sınıfına ve/veya özel eğitim okuluna yerleştirir.

Yerleştirmeye
İlişkin İtiraz

11. Yerleştirme kararına ilişkin itiraz, özel gereksinimli bireyin velisi ve/veya bakmakla yükümlü olan kurum veya özel gereksinimli bireyin yerleştirildiği okul tarafından okulun bağlı olduğu daireye yapılır.

- (1) (A) Özel gereksinimli bireyin velisi ve/veya bakmakla yükümlü kurum, yerleştirme kararının verildiği tarihten başlayarak, ve
(B) Yerleştirme kararı verilen okul ise, yerleştirme tarihinden başlayarak 40 (kırk) iş günü tamamlandıktan sonra özel gereksinimli bireyin okulunun bağlı olduğu daireye itiraz edebilir.
- (2) İtirazlar, özel gereksinimli bireyin devam ettiği okulun bağlı bulunduğu daire tarafından Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Şubesi (PDRAŞ) ile istişare edilerek değerlendirilir ve sonuçlandırılır.
- (3) İtiraz sonuçları yazılı ve gerekçeli olarak sonuçlandırıldığı gün özel gereksinimli bireyin okuluna ve itiraz sahibine iletilir.
- (4) İtiraz sahibinin itirazının devam etmesi halinde konu, Kurulda görüşülür.

İzleme

12. (1) Özel eğitim hizmetlerinin planlaması ve eğitimde sürekliliğin sağlanması amacıyla eğitimin her kademesinde özel gereksinimli bireylerin gelişimlerinin izlenmesi çalışmaları, özel gereksinimli bireyin devam ettiği okul/kurum, okulunun bağlı olduğu daire ve Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Şubesi (PDRAŞ) işbirliğiyle yapılır.
- (2) Risk grubunda olan Erken Çocukluk Dönemi ve 18 (on sekiz) yaş üstü özel gereksinimli bireylerin gelişimlerinin izlenmesine yönelik çalışmalar, ilgili bakanlıklar ile işbirliği çerçevesinde yürütülür.
- (3) Bireyin izlenmesine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Eğitim Tür ve Kademelerindeki Özel Eğitim Hizmetleri

- Aile Eğitimi ve Aile Katılımı 13. (1) Aile eğitimi her tür ve kademedeki özel gereksinimli bireylerin eğitimine katkı sağlamak amacıyla aileye verilecek her türlü rehberlik ve eğitim hizmetlerini içerir.
- (2) Aile eğitimi programları, özel gereksinimli bireyin anne - babası, kardeşleri ile bakımı ve eğitiminden sorumlu diğer bireylerin, koşullara göre birlikte ya da farklı eğitim programları içinde eğitilmeleri ve bilgilendirilmeleri sağlanarak sürdürülür.
- (3) Özel eğitimdeki aile eğitim hizmetleri, aile rehberliği hizmetleri ile bütünleştirilir. Aile eğitim programları ailenin ve özel gereksinimli bireyin özelliklerine göre okulundaki özel eğitim öğretmeni ve rehber öğretmen tarafından hazırlanır ve yürütülür. Bu hizmet gerektiğinde evlerde de sürdürülebilir.
- (4) Aile eğitimine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.
- Erken Çocukluk Döneminde Özel Eğitim Hizmetleri 14. (1) Erken çocukluk dönemi özel eğitim hizmetleri 0-3 yaş dönemini kapsar. Öncelikli olarak ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi amacıyla Bireyselleştirilmiş Aile Hizmet Planı (BAHP) hazırlanarak uygulanır.
- (2) Erken çocukluk dönemi özel eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki yöntem izlenir:
- (A) Bu hizmet velinin ve/veya Sosyal Hizmetler Dairesinin talebi üzerine, eğitsel değerlendirme raporu doğrultusunda, İlköğretim Dairesi Müdürlüğü tarafından planlanır.
- (B) Özel gereksinimli çocuk için Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP), ailesi için ise Bireyselleştirilmiş Aile Hizmet Planı (BAHP) hazırlanır.
- (C) Erken çocukluk dönemi eğitim hizmetleri, ailelerin çocukların eğitimine katılım sağlayacakları şekilde okul veya evde yürütülür.
- (Ç) Erken çocukluk özel eğitim hizmetleri, özel eğitim öğretmenleri ve/veya ihtiyacına göre alanında uzman kişiler tarafından yürütülür.
- Okul Öncesi Döneminde Özel Eğitim Hizmetleri 15. (1) Özel gereksinimli bireyler için okul öncesi eğitimi esasır.
- (2) Okul öncesi eğitim öncelikle okul öncesi eğitim kurumlarında kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları kapsamında ve/veya özel eğitim okullarında verilir.
- (3) Özel gereksinimli bireylerin gelişim ve bireysel özellikleri dikkate alınarak okul öncesi eğitim süreleri, okul öncesi öğretmeni ve varsa özel eğitim veya rehber öğretmenin önerisi üzerine, PDRAŞ’ın raporu doğrultusunda ailenin de onayı alınarak ilköğretim Dairesi

tarafından bir defaya mahsus 1 (bir) yıl daha uzatılabilir.

- (4) Okul öncesi döneminde özel eğitim hizmetlerine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

İlköğretimde
Özel Eğitim
Hizmetleri

16. (1) Zorunlu ilköğretim programlarının amaçlarını gerçekleştirecek durumda olan özel gereksinimli bireylerin eğitimlerinde;
- (A) İlköğretimdeki özel eğitim hizmetleri, özel eğitim okullarında ve/veya genel eğitim okullarında kaynaştırma/ bütünleştirme uygulamaları yoluyla yürütülür.
- (B) Okul öncesi eğitimini tamamlayan veya zorunlu ilköğretim çağına gelmiş ve zorunlu ilköğretim programlarının amaçlarını gerçekleştirebilecek durumda olan özel gereksinimli bireyler için, kaynak odalarda (destek eğitim odalarında) özel eğitim destek hizmetleri sağlanır.
- (2) Zorunlu ilköğretim programlarının amaçlarını gerçekleştirecek durumda olmayan özel gereksinimli bireylerin eğitimlerinde;
- (A) Gelişim alanlarındaki performans düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmış eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim okullarınca yapılır.
- (B) Akademik becerilerinin gelişimi amacıyla özel eğitim okullarında, sosyal becerilerinin gelişiminin desteklenmesi amacıyla da özel gereksinimli olmayan akranları ile birlikte sürdürülür.
- (3) Özel gereksinimli bireylerin, gelişim ve bireysel özellikleri dikkate alınarak ilköğretim süreleri, sınıf öğretmeni ve/veya varsa özel eğitim ve/veya rehber öğretmenin önerisi üzerine, Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Şubesi (PDRAŞ) raporu doğrultusunda ailenin de işbirliği ile İlköğretim Dairesi tarafından bir defaya mahsus 1 yıl daha uzatılabilir.
- (4) İlköğretimde özel eğitim hizmetlerine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

Ortaöğretimde
Özel Eğitim
Hizmetleri

17. (1) Ortaöğretim ortaokul programlarının amaçlarını gerçekleştirecek durumda olan özel gereksinimli bireyler, ortaöğretimlerini özel eğitim okullarında ve/veya diğer genel ortaöğretim okullarında kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları yoluyla sürdürür. Bu amaçla Bakanlıkça ilgili okullarda kaynak oda (destek eğitim odası) açılması esastır.

- (2) Ortaöğretimde ortaokul kısmını tamamlayıp diploma almaya hak kazanan özel gereksinimli bireylerin eğitimlerinin, öncelikle kaynaştırma / bütünleştirme uygulamaları yoluyla akranları ile bir arada genel ortaöğretim lise kısmında veya mesleki teknik öğretim okullarının lise kısmında devamının sağlanması esastır. Bakanlık tarafından okullarda kaynak oda (destek eğitim odası) açılır.
- (3) Ortaöğretim ortaokul programlarının amaçlarını gerçekleştirecek durumda olmayan bireylerin eğitimleri, gelişim alanlarındaki performans düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmış eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim okullarınca yapılır.
- (4) Ortaöğretimde özel eğitim hizmetlerine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

Yüksek
Öğretimde Özel
Eğitim
Hizmetleri

18. Özel gereksinimli bireylerin ilgi, istek, yetenek ve yeterlilikleri doğrultusunda yükseköğrenim imkânlarından faydalanabilmeleri için kurumlar arası işbirliği yapılır ve devlet gerekli önlemleri alır.

Yaygın
Eğitimde
Özel Eğitim
Hizmetleri

19. (1) Özel eğitim hizmetleri, özel eğitimin temel ilkeleri doğrultusunda farklı konu ve sürelerde, özel gereksinimli bireyler için temel yaşam becerilerini geliştirmek, öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak, işe ve mesleğe hazırlamak amacıyla yaygın eğitim programları İlköğretim Dairesi ve Mesleki Teknik Öğretim Dairesi işbirliği ile düzenlenir.
- (2) Yaygın eğitimde özel eğitim hizmetlerine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

Özel Yetenekli,
Üstün Zekâlı
Bireyler ve
Eğitimi

20. (1) Eğitim çağındaki özel yetenekli ve üstün zekâlı bireylerin, bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak üzere milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak eğitim almaları ve bu amaçla gerekli kaynak oda (destek eğitim odası) destek eğitimi sağlanır.
- (2) Özel yetenekli ve üstün zekâlı bireylerin eğitimine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

BEŞİNCİ KISIM
Eğitim Ortamları ve Eğitim Programları

Eğitim
Ortamları

21. (1) Eğitim ortamları, özel gereksinimli bireyin eğitsel değerlendirme raporu doğrultusunda her tür ve kademedeki okullarda kaynaştırma / bütünleştirme uygulamaları yoluyla, veya özel eğitim okullarında özel eğitim hizmetleri şeklinde sağlanır.

Fasıl 96

14/1959
67/1963
16/1971
31/1976
18/1979
47/1984
48/1989
6/1992

- (2) Eğitim ortamlarına ilişkin diğer usul ve esaslar, Yollar ve Binaları Düzenleme Yasasının 19'uncu maddesi tahtında çıkarılan Yollar ve Binalar (Değişiklik) Tüzüğü dikkate alınarak Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

2.9.1977

R.G.59

Ek:III

A.E.164

.....

.....

.....

.....

20.1.2016

R.G.8

Ek:III

A.E.70

Kaynaştırma/
Bütünleştirme
Uygulamaları
Yoluyla Eğitim

22. (1) Kaynaştırma / bütünleştirme uygulamaları yoluyla eğitim, özel gereksinimli bireylerin eğitimlerini, sınıf içi destek, özel eğitim danışmanlığı ve kaynak oda (destek eğitim odası) destek eğitim hizmetleri, ilgili diğer hizmetler de sağlanarak özel gereksinimi olmayan akranları ile birlikte resmî ve özel okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim, mesleki teknik öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır.

- (2) Kaynaştırma/ bütünleştirme uygulamaları yoluyla eğitim 3 (üç) şekilde yapılır.

(A) Özel eğitim okulunda kaydı olup, özel eğitim okulu programını takip eden özel gereksinimli bireylerin, genel eğitim okulunda sosyal olgunlaşma amacıyla akranları ile birlikte kaynaştırılması yoluyla,

- (B) Genel eğitim okulunda kaydı olup bulunduğu okulun eğitim programını takip eden özel gereksinimli bireylerin ihtiyaç duydukları alanlarda okul ve sınıf içi önlemlerin alınması ve/veya kaynak oda (destek eğitim odası) ile desteklenmesi yoluyla, ve
- (C) Özel gereksinimi olmayan bireyler için özel eğitim okulları bünyesinde ayrı ve/veya aynı sınıf açılması şeklinde tersine kaynaştırma / bütünleştirme uygulamaları yoluyla.

- (3) Kaynaştırma / bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan okullarda Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) geliştirme ekibinin oluşturulması zorunludur. Eğitim hizmetleri, ekip tarafından bireylerin eğitim performansına ve öncelikli gereksinimlerine göre Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlanarak planlanır.
- (4) Kaynaştırma / bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden özel gereksinimli bireylerin özel gereksinim türüne uygun fiziksel, sosyal, psikolojik ortam düzenlemeleri ile eğitim performansı ve gereksinimine göre araç gereç, eğitim materyalleri, öğretim yöntem ve teknikleri, ölçme ve değerlendirmede gerekli önlemler alınarak düzenlemeler yapılır.
- (5) Kaynaştırma / bütünleştirme uygulamaları yoluyla eğitime ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

Kaynak Oda
(Destek Eğitim
Odası)’na
İlişkin
Kurallar

23. (1) Kaynak oda (destek eğitim odası), özel gereksinimli özel gereksinimli bireylere ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi için açılır.
- (2) Kaynak oda (destek eğitim odası) okuldan gelen talep ile okulun bağlı bulunduğu dairenin önerisi uyarınca, Bakanlık tarafından öğrenci sayısına ve özel gereksinimli bireylerin gereksinim türüne göre yeri belirlenerek, 1 (bir) veya birden fazla açılabilir.
- (3) İlköğretim okullarında açılan kaynak odalarda (destek eğitim odalarında) özel eğitim öğretmenleri görevlendirilir. Üstün yetenekli bireylere özel ders (branş) öğretmenleri de görevlendirilebilir.
- (4) Ortaöğretim ve Mesleki Teknik Öğretim okullarında açılan kaynak odalarda (destek eğitim odalarında) özel eğitim öğretmeni görevlendirilir. Üstün yetenekli bireylere gereksinimlerine göre okulda görev yapan özel ders (branş) öğretmenleri de görevlendirilebilir.
- (5) Kaynak odada (destek eğitim odasında) yürütülecek eğitim hizmetlerinin planlaması, okul yönetimi, sınıf öğretmeni, özel ders (branş) öğretmeni ve kaynak oda özel eğitim öğretmeni tarafından yapılır.
- (6) Kaynak odaya (destek eğitim odasına) ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.

- Evde Uygulanacak Özel Eğitim Hizmetlerine İlişkin Kurallar
24. (1) Herhangi bir kuruma devam edecek durumda olmayan özel gereksinimli bireylere, temel yaşam becerilerini geliştirme ve öğrenme gereksinimlerini karşılamaya yönelik eğitim programları evde uygulanır.
- (2) Evde uygulanacak özel eğitim hizmetlerine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.
- Sağlık Kuruluşlarında Uygulanacak Yatarak Tedavi Gören Bireyler İçin Sağlanan Eğitime İlişkin Kurallar
25. (1) Resmi ve özel sağlık kuruluşlarında yatarak tedavi gören veya süregelen hastalığı olan zorunlu öğrenim çağındaki özel gereksinimli bireylerin eğitimlerini sürdürmeleri için Bakanlık, Sağlık İşleriyle Görevli Bakanlık ile işbirliği içerisinde bu sağlık kuruluşlarında yeterli sayıda öğretmen görevlendirir.
- (2) Sağlık kuruluşlarında uygulanacak özel eğitim hizmetlerine ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanacak, Bakanlar Kurulu tarafından onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak bir tüzükle düzenlenir.
- Eğitim Programlarına İlişkin Kurallar
26. (1) Özel eğitim programları, özel gereksinimli bireyin bireysel gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda özel eğitimin temel ilkeleri çerçevesinde hazırlanır.
- (2) (A) Bulunduğu okulun programının amaçları doğrultusunda bireye uyarlanarak hazırlanacak olan Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) uygulanır. Bu programı tamamlayanlara genel eğitim okulu tamamlama belgesi verilir.
- (B) Özel eğitim okullarında ise bireyin eğitsel performansları dikkate alınarak, özel eğitim okulları için Bakanlıkça hazırlanacak olan çerçeve programın amaçları uyarlanarak Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) uygulanır. Bu programları tamamlayanlara verilecek diploma ve/veya sertifikaların denkliği ile üst öğrenime devam konuları Bakanlıkça belirlenir.
- Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP)
27. (1) Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP), özel eğitime gereksinimli bireylerin gelişim özellikleri, eğitim performansları ve gereksinimleri doğrultusunda hedeflenen amaçlara yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programıdır.
- (2) Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) her okulun kendi içerisinde oluşturacağı, “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) Geliştirme Ekibi” tarafından hazırlanır.

- (3) Bireyselleştirilmiş Eğitim Programında (BEP) aşağıdaki hususlar dikkate alınır:
- (A) Eğitim planında yer alan yıllık amaçlar ve özel gereksinimli bireyin takip ettiği eğitim programı veya programları temel alınarak belirlenen kısa dönemli amaçlar,
 - (B) Özel gereksinimli bireyin alacağı destek eğitim hizmetinin türü, süresi, sıklığı ve bu hizmetin kimler tarafından nasıl sağlanacağı,
 - (C) Öğretim ve değerlendirmede kullanılacak yöntem ve teknik, araç ve gereç ile eğitim materyalleri,
 - (Ç) Eğitim ortamına ilişkin düzenlemeleri,
 - (D) Varsa davranış problemlerini önlemeye ya da azaltmaya yönelik önlemler ile uygulanacak yöntem ve teknikleri, ve
 - (E) Özel gereksinimli bireyin kişisel bilgileri.
- (4) Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları (BEP) Geliştirme Ekibi özel gereksinimli birey ile çalışmakta olan aşağıdaki kişilerden oluşur:
- (A) İlgili Okul Müdürü veya görevlendireceği bir Müdür Muavini (Başkan),
 - (B) Özel Eğitim Öğretmeni (Üye),
 - (C) Rehber Öğretmen (Üye),
 - (Ç) Özel gereksinimli bireyin Sınıf Öğretmeni (Üye),
 - (D) Özel gereksinimli bireyin dersini okutan ilgili branş öğretmenleri (Üye), ve
 - (E) Özel gereksinimli bireyin Velisi (Üye).
- (5) Özel gereksinimli birey, durumunun uygun olması halinde, Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları (BEP) toplantılarına katılabilir.

Özel
Gereksinimli
Bireylerin
Başarılarının
Değerlendiril-
ilmesi

28. (1) Özel gereksinimli bireylerin başarılarının değerlendirilmesinde aşağıdaki yöntem izlenir:
- (A) Akranları ile birlikte eğitim gören özel gereksinimli bireylerin hazırlanan eğitim programındaki amaçları gerçekleştirme düzeyleri, devam ettikleri okulun sınıf geçme ve sınavla ilişkin mevzuat temel alınarak değerlendirilir.
 - (B) Özel gereksinimli bireyin özellikleri dikkate alınarak sınavlarda gerekli önlemler alınır ve buna göre düzenlemeler yapılır.
 - (C) Özel gereksinimli bireylerin değerlendirilmesinde, Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları (BEP)'nda konulan amaçların gerçekleştirilmesi esas alınır.
- (2) Özel gereksinimli bireylerin iş ve mesleğe hazırlayıcı öğrenim programları, mesleki eğitim ile ilgili mesleki yeterlilikle ilgili mevzuat uyarınca belirlenen mesleklere göre seviyelerin belirlenmesi ve buna uygun programların hazırlanması yoluyla sürdürülür.

Personel ve
Özel Eğitim
Araçları

25/1985

33/1985

11/1986

32/1987

14/1988

34/1988

14/1989

3/1990

52/1990

13/1991

61/1991

12/1992

50/1992

5/1993

11/1994

44/1994

3/1995

19/1995

60/1995

14/1996

17/1997

2/1998

15/1998

4/1999

20/1999

49/1999

65/1999

16/2000

20/2000

11/2001

24/2001

32/2001

22/2002

4/2003

64/2003

31/2004

36/2004

29/2005

60/2005

45/2006

60/2006

29. (1) Özel eğitim okul ve kurumlarında eğitim – öğretimle ilgili müdür ve/veya müdür muavini, özel eğitim öğretmeni, özel ders öğretmeni ve rehber öğretmen ihtiyacı ile hizmetin gerektireceği diğer personel Bakanlıkça belirlenir.
- (2) Müdür ve/veya müdür muavini olarak özel eğitim okul ve kurumlarında görevlendirileceklerin, Öğretmenler Yasasında belirtilmiş olan özel eğitim okulu öğretmeni olarak atanabilecek nitelikleri haiz olması gerekir.

1983

33/2007
 56/2007
 6/2008
 33/2008
 38/2008
 71/2009
 49/2011
 31/2013
 8/2015
 47/2015
 49/2017
 34/2019
 12/2022

- (3) Özel eğitim araçları ve gereçleri imkanlar ölçüsünde Bakanlıkca karşılanır.

ALTINCI KISIM Denetleme ve Değerlendirme

Denetleme ve
 Değerlendirme
 41/2006

30. Resmi veya özel eğitim okulları ile özel eğitime destek sağlayan kurumların/vakıfların eğitim öğretim faaliyetlerinin teftiş ve denetimi Bakanlığa bağlı Milli Eğitim, Denetleme, Değerlendirme ve Yönlendirme Kurulu Yasası kuralları uyarınca yapılır.

Kurulun
 Oluşumu

31. (1) Kurul, özel eğitim hizmetlerinin planlanmasını, yürütülmesini ve izlenmesini sağlamak üzere 1 (bir) Başkan ve 6 (altı) üye olmak üzere aşağıda belirtilen toplam 7 (yedi) kişiden oluşur:
- (A) Bakanlık Müsteşarı (Başkan),
 - (B) Eğitim Ortak Hizmetler Dairesi Müdürü (Üye),
 - (C) İlköğretim Dairesi Müdürü (Üye),
 - (Ç) Genel Ortaöğretim Dairesi Müdürü (Üye),
 - (D) Mesleki Teknik Öğretim Dairesi Müdürü (Üye),
 - (E) Psikolojik Danışma ve Rehberlik Araştırma Şubesi (PDRAS) Amiri veya yokluğunda bağlı bulunduğu daire tarafından görevlendirilecek alınında uzman bir kişi (Üye),
 - (F) Özel gereksinimli bireyin devam ettiği okulun bağlı olduğu dairenin özel eğitimle ilgili eğitim öğretim uzmanı (Üye), ve
 - (G) Devlet Hastahanesi, Barış, Ruh ve Sinir Hastahanesi Çocuk ve Ergen Psikiyatri Polikliniğinde görev yapan bir psikiyatrist (Üye).
- (2) Kurulun veya Başkanın gerekli görmesi halinde, herhangi bir konuda görüşleri alınmak üzere kurum ve kuruluş temsilcileri Kurula davet edilebilir ve/veya yazılı görüşleri alınabilir.

- Kurulun Görev, Yetki ve Sorumlulukları
32. Kurulun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:
- (1) Özel eğitim hizmetleri ile ilgili politika oluşturmada Bakanlığa danışmanlık hizmeti sağlamak,
 - (2) Özel eğitim hizmetlerinin sürdürülmesi ile ilgili koordinasyonu sağlamak, ve
 - (3) Yerleştirmeye ilişkin itirazları değerlendirip nihai karara bağlamak.
- Kurulun Çalışma Usul ve Esasları
33. (1) Kurul, Bakanlık Müsteşarının başkanlığında toplanır.
- (2) Kurul, Başkanın daveti üzerine;
- (A) Olağan olarak her yılın Şubat ve Eylül aylarında olmak üzere yılda en az 2 (iki) kez toplanır.
- (B) Toplantı gün, saat, yer ve görüşülecek konular toplantı tarihinden en az 2 (iki) iş günü önce üyelere yazılı çağrı, posta ve/veya elektronik posta yolu ile bildirilir.
- Ancak, üye salt çoğunluğunun yazılı ve gerekçeli talebinin toplantı tarihinden 1 (bir) gün önce Başkana bildirilmesi halinde, gündeme alınması istenen konular gündeme alınır.
- (3) Kurul, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Oyların eşitliği halinde. Başkanın ayırt edici oyu vardır.
- (4) Kurul kararına katılmayan üyeler, gerekçeli karşıt görüşlerini de yazarak kararı imzalayabilirler.
- (5) Kurul kararları, Başkan veya görevlendireceği bir yetkili tarafından, gerekli durumlarda Bakanlığın da onayı alınmak kaydıyla duyurulabilir.
- (6) Kurul kararına katılmayan üyeler, ya çoğunluğun kararına uyarak kararı imzalarlar veya bu konudaki görüşlerini gerekçeli olarak yazarlar. Bu husus üyenin imzasının altında belirtilir. Yazılı görüş karar metnine eklenir.

YEDİNCİ KISIM Çeşitli ve Son Kurallar

- Yürütme 34. Bu Yasa, Bakanlık tarafından yürütülür.
- Yürürlüğe Giriş 35. Bu Yasa, Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.